

PREZYDENT MIASTA CZĘSTOCHOWY

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OBZARU POŁOŻONEGO W CZĘSTOCHOWIE,
W DZIELNICY GRABÓWKA, W REJONIE ULIC: RADOMSKIEJ I IKARA

opracowanie: Renata Gajecka
Miejska Pracownia Urbanistyczno - Planistyczna

Częstochowa, wrzesień 2020

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1 Podstawa prawna opracowania.....	3
1.2 Cel i zakres merytoryczny prognozy.....	3
1.3 Materiały wyjściowe i metoda opracowania.....	3
2. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	4
3. Ocena istniejącego stanu środowiska.....	7
3.1 Położenie i struktura użytkowania.....	7
3.2 Budowa geologiczna.....	7
3.3 Wody podziemne	8
3.4 Rzeźba terenu.....	9
3.5 Gleby.....	8
3.6 Wody powierzchniowe.....	10
3.7 Klimat i warunki topoklimatyczne.....	10
3.8 Stan sanitarny atmosfery.....	11
3.9 Przyroda ożywiona i ochrona prawna jej zasobów.....	11
3.10 Krajobraz	13
3.11 Klimat akustyczny i emisja niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego.....	14
4. Ocena tendencji zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.....	15
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody.....	16
6. Cele ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym,	16
7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko.....	17
7.1 Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.....	17
7.2 Oddziaływanie na ludzi.....	19
7.3 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	19
7.4 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.....	20
7.5 Oddziaływanie na powierzchnie ziemi.....	21
7.6 Oddziaływanie na krajobraz.....	22
7.7 Oddziaływanie na klimat.....	23
7.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	23
7.9 Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	24
7.10 Oddziaływanie na dobra materialne.....	24
7.11 Typy oddziaływań na środowisko wynikające z realizacji projektu planu.....	24
8. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu.....	25
9. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	26
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	26
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	28
12. Materiały źródłowe.....	30

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji m.in. planu miejscowego.

Zakres prognozy wynika z art. 51 ust 2 ww. ustawy. Obecnie obowiązujące przepisy prawne stawiają wymóg uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Częstochowie, ww. uzgodnienia uzyskano odpowiednio 11 września 2018 r. i 24 sierpnia 2018 r.

1.2 Cel i zakres merytoryczny prognozy

Celem prognozy jest określenie w jaki sposób ustalenia projektu planu mogą wpłynąć na stan środowiska w obszarze opracowania oraz w obszarach wzajemnych oddziaływań, stwierdzenie, czy ustalenia projektu planu biorą pod uwagę lokalne uwarunkowania środowiska, oraz ewentualne zaproponowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Szczegółową zawartość merytoryczną prognozy określa przytoczona powyżej ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ponadto podczas prac przy opracowaniu prognozy korzystano z przepisów zawartych w obowiązujących aktach prawnych przede wszystkim z zakresu ochrony środowiska.

Niniejsza prognoza zawiera informacje z zakresu charakterystyki cech poszczególnych elementów środowiska stanowiące wyciąg z opracowania ekofizjograficznego sporządzonego dla obszaru miasta Częstochowy z uwzględnieniem dostępnych materiałów źródłowych.

1.3 Materiały wyjściowe i metoda opracowania

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt planu zawierający ustalenia tekstowe - stanowiące treść projektu Uchwały Rady Miasta Częstochowy w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Częstochowie, w dzielnicy Grabówka, w rejonie ulic: Radomskiej i Ikara wraz z rysunkiem planu – załącznik nr 1 do w/w uchwały w skali 1 : 1 000 oraz opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy.

Przed przystąpieniem do prac nad prognozą przeprowadzono wizję terenu będącego przedmiotem opracowania planu, co pozwoliło na rozpoznanie aktualnego stanu użytkowania, natomiast oceny istniejącego stanu środowiska i jego zagrożeń dokonano w oparciu o dostępne materiały źródłowe.

Informacje uzyskane z materiałów źródłowych oraz informacje zebrane podczas przeprowadzonej wizji terenowej, pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru, w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym w szczególności: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie pozyskanych informacji określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego, a także wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu.

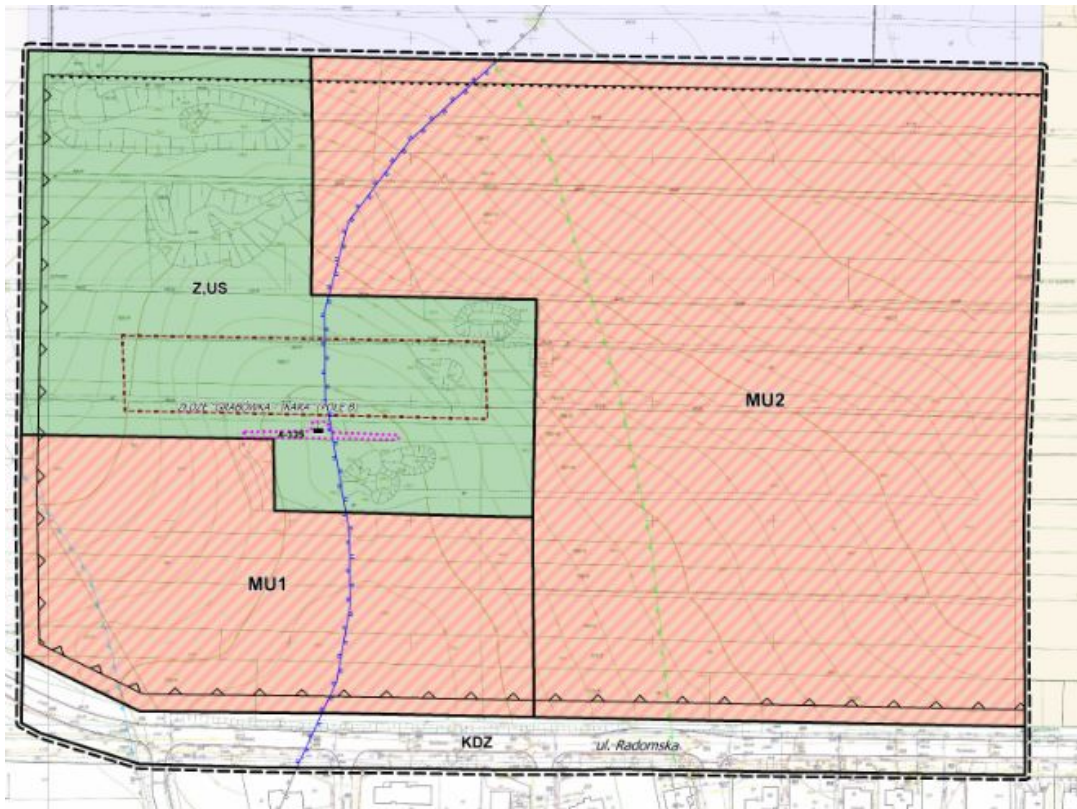
Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności ustaleń planu.

2. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (mpzp) jest aktem prawa miejscowego, którego celem jest ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Przedmiotowy dokument zawiera ustalenia w zakresie:

- ogólnych zasad kształtowania zabudowy,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz krajobrazu, wraz z określeniem zasad kształtowania linii zabudowy,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków - granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie przepisów z zakresu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wraz z określeniem zasad ochrony dóbr kultury współczesnej,
- zasad ochrony środowiska i przyrody wraz z określeniem szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- zasad ochrony obszarów i obiektów podlegających ochronie ustalonych na podstawie przepisów odrębnych,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji wraz z określeniem minimalnej liczby miejsc do parkowania i sposobu ich realizacji,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem,
- ustaleń szczegółowych dla terenów.

Ryc. 1. Rysunek projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Częstochowie, w rejonie ulic: Radomskiej i Ikara.

W granicach opracowania wyodrębniono tereny:

- zabudowy mieszkaniowo-usługowej, oznaczony symbolem - **MU**,
- zieleni sportu i rekreacji, oznaczony symbolem – **Z,US**,
- dróg publicznych, oznaczony symbolem – **KD-Z**,

dla których określono przeznaczenie terenu oraz zasady ich zagospodarowania, zamieszczone w poniższej tabeli:

Ozn. terenu symbol	Przeznaczenie terenu		Ustalenia określające dopuszczalne oddziaływanie na środowisko	Powierzchnia (ha)
	Podstawowe	Dopuszczalne		
MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej	<ul style="list-style-type: none"> - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - usługi w tym: budynki i lokale usługowe, 	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkania towarzyszące funkcji usługowej; - budynki gospodarcze, garaże i wiaty oraz urządzenia i obiekty rekreacyjno - wypoczynkowe, w tym przydomowe baseny, oczka wodne i małe boiska, jako towarzyszące zabudowie 	<ul style="list-style-type: none"> - wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01 – 0,8; - wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej- 0,4 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – nie mniej niż 30%; - wysokość zabudowy: <ul style="list-style-type: none"> - budynki: mieszkalne i usługowe - do 12 m; - budynki lub wiaty: gospodarcze, garażowe i zaplecza gospodarczo-magazynowego - 6 m; - wysokość pozostałych obiektów nie może przekroczyć 16 m. 	8,4
Z,US - teren zieleni, sportu i rekreacji	<ul style="list-style-type: none"> - zieleni o charakterze rekreacyjnym, w tym urządzona w formie parków, skwerów, łąk, wraz z urządzeniami rekreacyjno - wypoczynkowymi i obiektami małej architektury, w tym place gier i zabaw dla dzieci, miejsca piknikowe, ścieżki piesze, rowerowe i konne; - urządzenia i obiekty, z wyjątkiem budynków, przeznaczone na potrzeby sportu, rozrywki, turystyki, 	<ul style="list-style-type: none"> - budynki o funkcji kulturalnej, rekreacyjnej i rozrywkowej, administracyjnej oraz socjalnej, sanitarnej i gospodarczej wyłącznie jako towarzyszące przeznaczeniu podstawowemu, - ogólnodostępne parkingi terenowe, - urządzenia służące bezpieczeństwu publicznemu i ochronie środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> - wskaźnik intensywności zabudowy: 0,05 – 0,4; - wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej j- 0,2 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – nie mniej niż 65%; - wysokość zabudowy: <ul style="list-style-type: none"> - budynki: mieszkalne i usługowe - do 10 m; - budynki lub wiaty: gospodarcze, garażowe i zaplecza gospodarczo- 	2,7

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU POŁOŻONEGO W CZĘSTOCHOWIE,
W DZIELNICY GRABÓWKA, W REJONIE ULIC: RADOMSKIEJ I IKARA

	wypoczynku i rekreacji, realizowane wyłącznie jako elementy wykorzystujące istniejące ukształtowanie terenu, - tereny rolne, z wykluczeniem upraw szklarniowych i cieplarnianych oraz zabudowy rolniczej, - tereny leśne		magazynowego - 6 m; - wysokość pozostałych obiektów nie może przekroczyć 14 m.	
KD-Z – teren drogi publicznej – droga zbiorcza	- teren drogi publicznej – droga zbiorcza	-	-szerokość od 20 – 26 m	0,9

Prace nad projektem zainicjowane zostały Uchwałą Nr 629.XLVI.2017 Rady Miasta Częstochowy z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Częstochowie, w dzielnicy Grabówka, w rejonie ulic: Radomskiej i Ikara. Granice obszaru objętego projektem obejmują powierzchnię ok. 12 ha.

Podjęcie prac planistycznych ma na celu zmianę obowiązujących ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego *terenu położonego w Częstochowie w dzielnicy Grabówka w rejonie ulic: Św. Rocha, Ikara, Radomskiej i Goździków*, przyjętym uchwałą nr 374/XXII/2012 Rady Miasta Częstochowy z dnia 24 maja 2012 r. Obecnym przeznaczeniem obszaru opracowania są:

- Z,US – tereny zieleni, sportu i rekreacji,
- PU – tereny produkcyjno – usługowe (*obejmuje wąski pas terenu /część działki ewid./ położony przy północnej granicy obszaru opracowania*).

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy (Uchwała Nr 263.XX.2020 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r.) kierunkiem przeznaczenia przedmiotowego terenu są obszary zabudowy usługowej i mieszkaniowej (UMN) oraz obszary zabudowy usługowej z produkcją (UP).

Dokumentami powiązаныmi z niniejszym planem są:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjęte uchwałą Nr 263.XX.2020 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2020 r.,
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Częstochowie w dzielnicy Grabówka w rejonie ulic: Św. Rocha, Ikara, Radomskiej i Goździków, przyjęty uchwałą nr 374/XXII/2012 Rady Miasta Częstochowy z dnia 24 maja 2012 r.
3. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+, Uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016.

3. Ocena istniejącego stanu środowiska

3.1 Położenie i struktura użytkowania

Projekt planu dotyczy terenu położonego w zachodniej części miasta Częstochowy, przy ulicy Radomskiej, w rejonie Cmentarza Komunalnego. Obszar objęty planem dotyczy obszaru o powierzchni ok. 12 ha, jest niezabudowany i niezagospodarowany. Zlokalizowany jest w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z niewielkim udziałem zabudowy usługowej występującej przy ulicy Ikara i po południowej stronie ulicy Radomskiej. Dominującą funkcją zabudowy rejonu opracowania jest funkcja mieszkaniowa jednorodzinna. Po stronie południowo-zachodniej, w odległości ok. 60 m położony jest Cmentarz Komunalny. Ze względu na położenie w rejonie cmentarza, zmiana zagospodarowania terenów objętych planem musi uwzględniać wprowadzone na podstawie przepisów odrębnych ograniczenia. Północna granica opracowania bezpośrednio przylega do terenu objętego koncesją na wydobywanie kruszywa naturalnego w obszarze górniczym Grabówka VI.

Wg ewidencji gruntów są to tereny rolne, nie użytkowane rolniczo. Na obszar planu składają się wąskie działki o układzie równoleżnikowym, będące najczęściej kontynuacją części zabudowanych działek zlokalizowanych w pasie przyulicznym ulicy Ikara.

Ryc. 2. Teren objęty planem wraz z najbliższym otoczeniem – ortofotomapa

źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>

3.2 Budowa geologiczna i surowce mineralne

Budowa geologiczna

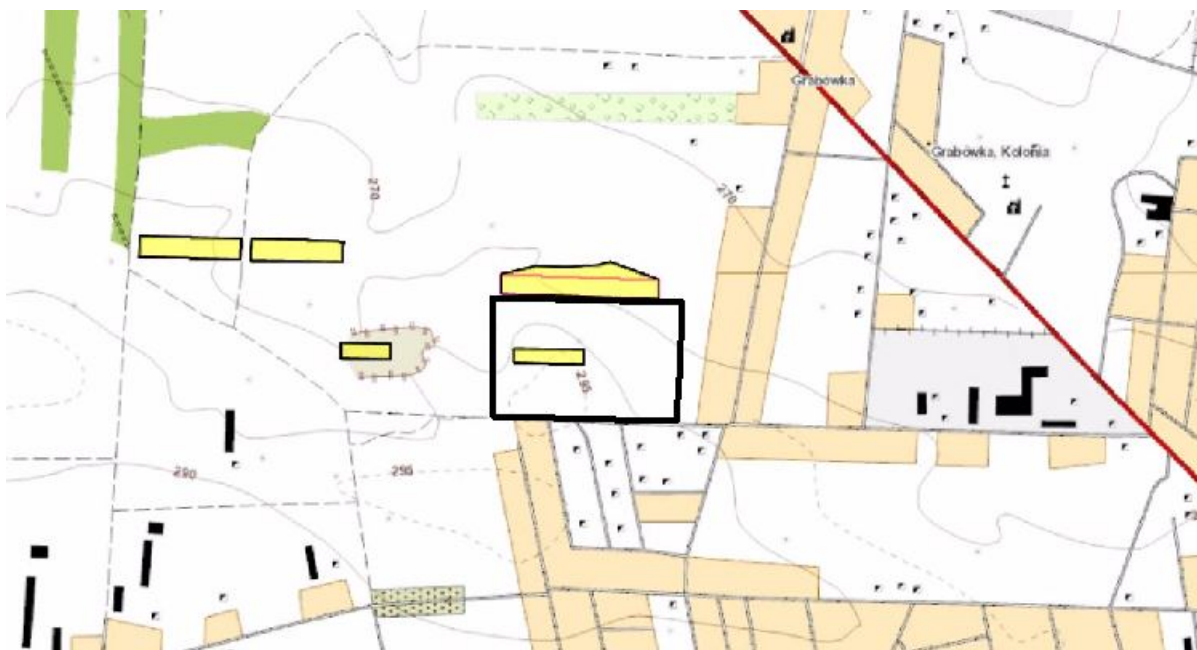
Pod względem geologicznym obszar opracowania położony jest w północnej części Monokliny Śląsko – Krakowskiej. Podłoże budują utwory mezozoiczne zalegające na sfałdowanych skałach paleozoicznych. Monoklina zapada pod kątem 1-5° w kierunku północno-wschodnim, ku osi Niecki Miechowskiej. Monoklina została pocięta systemem uskoków o generalnym przebiegu SW-NE. Głębsze partie monokliny tworzą zróżnicowane utwory triasu - iły, iłowce i mułowce z wkładkami piaskowców lub skał węglanowych, na których zalegają osady jury. Utwory jury dolnej (lias) to piaski, piaskowce i mułowce. Jurę środkową tworzą w spągowej części profilu piaski i piaskowce żelaziste warstw

kościeliskich. Pokrywa je seria ilasto - mułowcowa z syderytami (tzw. ily rudonośne). Stropowe partie jury środkowej budują glaukonitowe wapienie piaszczyste i margliste. Zasadniczą część podłoża skalnego stanowią węglanowe skały osadowe jury górnej. Ich spąg tworzą wapienie scyfiowe z przeławieniami margli warstw przedziszowskich, na których zalegają wapienie gruboławicowe z czertami i amonitami warstw zawodziańskich. Powierzchnia osadów jury jest silnie urzeźbiona, wskutek intensywnej erozji (szczególnie krasowieniu).

Skały górnourajskie przykryte są zwartą pokrywą osadów plejstoceńskich, związanych ze zlodowaceniem środkowopolskim. Miąższość utworów czwartorzędowych nie przekracza kilkunastu metrów. Bezpośrednie podłoże przedmiotowego terenu stanowią utwory czwartorzędowe, na jego powierzchni występują utwory piaszczyste średniozagęszczone lub spoiste, półzwarte i twaroplastyczne.

Surowce mineralne

W obrębie przedmiotowego terenu znajduje się złożo kopaliny – Grabówka-Ikara (Pole II). Kopalinę główną stanowi kruszywo naturalne – czwartorzędowe złożo mieszanek żwirowo – piaskowych. Ponadto północna granica opracowania bezpośrednio przylega do terenu, na którym prowadzona jest eksploatacja powierzchniowa kruszywa naturalnego – piasków, w obszarze górniczym Grabówka VI.

Ryc. 3. Położenie obszaru opracowania względem udokumentowanych złóż surowców mineralnych
źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas>

3.3 Wody podziemne

W rejonie opracowania wody podziemne zretencjonowane są w osadach przepuszczalnych tworzących czwartorzędowe, jurajskie i triasowe piętra wodonośne. Czwartorzędowe piętro wodonośne związane jest z utworami piaszczystymi i piaszczysto – żwirowymi. W sposób ciągły występuje tylko w obniżeniach i dolinach rzecznych, przede wszystkim w dolinie Warty. Jurajskie piętro wodonośne jest dwudzielne. Poziom niższy budują piaski i piaskowce żelaziste warstw kościeliskich, poziom wyższy - wapienie keloweju i oksfordu. Na omawianym obszarze znaczenie gospodarcze ma jedynie poziom wyższy. Środkowojurajski poziom wodonośny zasilany jest wodami opadowymi w strefie wychodni oraz wodami czwartorzędowymi w głębokich dolinach rzek. Wody poziomu górnourajskiego wypełniają przede wszystkim szczeliny i pustki pochodzenia krasowego oraz spękania w strefach dyslokacji tektonicznych. Mają z reguły zwierciadło swobodne. Zasilanie następuje bezpośrednio z powierzchni, wodami opadowymi lub rzeczными, albo poprzez gliny zwietrzelinowe lub przepuszczalne osady wodnolodowcowe bądź rzeczne. Położenie zwierciadła wód waha się w granicach ok. 3 m. Triasowe piętro wodonośne

związane jest z dolomitami i wapieniami wapienia muszlowego (trias środkowy) zalegającymi na głębokości od ok. 400 m. p.p.t. Jurajskie warstwy wodonośne zaliczono do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Są to zbiorniki:

- Częstochowa W (GZWP nr 325), obejmujący utwory przepuszczalne jury środkowej (warstwy kościeliskie),
- Częstochowa E (GZWP nr 326), obejmujący uszczelinione i często skrasowiałe wapienie skaliste jury górnej (oksfordu).

Podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia w wodę Częstochowy ma Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 326 Częstochowa E, chroniący najcenniejsze zasoby wód podziemnych w skali kraju. Poziom górnourajski obejmuje uszczelinione i często skrasowiałe wapienie skaliste jury górnej (oksfordu). Średnia głębokość studni ujmujących wody tego zbiornika to 160 m a jego zasoby dyspozycyjne szacowane są na 1024 tys. m³/dobę. Zbiornik zasilany jest przez infiltrację z wodonośnych utworów czwartorzędowych lub bezpośrednio przez infiltrację wód opadowych na wychodniach wapieni oraz drenaż rzeki Warty.

Obszar opracowania położony jest w granicach GZWP nr 325 Częstochowa W i w obszarze Jednolitej Części Wód Podziemnych o kodzie PLGW 650099.

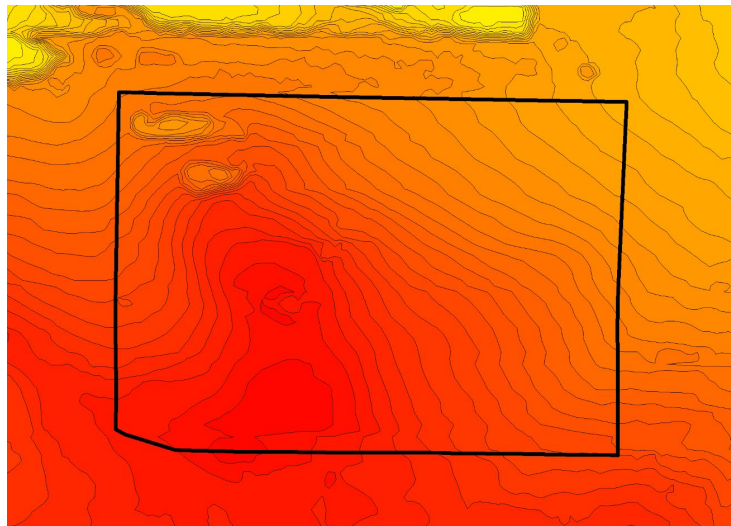
Z prowadzonego w 2017 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska monitoringu wód podziemnych wynika, że jednolita część wód podziemnych o kodzie PLGW 650099 w rejonie opracowania charakteryzowała się zróżnicowaną jakością wód. W punktach pomiarowych położonych na obszarze Mirowa (J317/R, J319/R) i Srocka (J320/R) posiadała wody dobrej jakości (II klasa jakości). Najgorsza sytuacja była w punkcie pomiarowym Mirów (318b/R), w którym ze względu na podwyższone zawartości siarczanów wody tego zbiornika zaliczono do IV klasy jakości (wody niezadowolającej jakości).

3.4 Rzeźba terenu

Według regionalizacji geomorfologicznej S. Gilewskiej, obszar opracowania położony jest w obrębie regionu Dolina Górnej Warty.

Charakter rzeźby ukształtowany został w okresie plejstocenu i związany jest ze zlodowaceniem środkowopolskim. Obszar opracowania położony jest w obrębie pagóra kemowego, zbudowanego z utworów piaszczystych, które były osadzone w szczelinach i zagłębieniach w obrębie łądolodu.

Różnica wysokości względnych na obszarze opracowania wynosi ok. 14 m, a wysokości bezwzględne kształtują się od ok. 275 do 296 m n.p.m. z wyraźnym spadkiem terenu w kierunku północno-wschodnim.

Ryc. 3. Położenie obszaru opracowania względem udokumentowanych złóż surowców mineralnych

źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas>

Rzeźba terenu w części północno-zachodniej obszaru objętego planem została przekształcona antropogenicznie wskutek „dzikiej” eksploatacji piasków, która pozostawiła widoczne deformacje powierzchni terenu.

3.5 Gleby

Na terenie miasta Częstochowy występują gleby utworzone z utworów czwartorzędowych: piasków, żwirów, glin, pyłów oraz powstałe ze skał wieku jurajskiego. Pod względem składu mechanicznego gleb najczęściej występującymi gatunkami są gliny piaszczyste lekkie, gliny lekkie, piaski słabo-gliniaste i piaski luźne. Występujące gleby, według podziału typologicznego, są zaliczane do bielcowych, brunatnych, bagiennych i węglanowych.

Na obszarze objętym opracowaniem, zgodnie mapą glebowo-rolniczą, występują gleby V i VI klasy bonitacyjnej, utworzone w większości na żwirach piaszczystych oraz piaskach luźnych i słabogliniastych. Gleby zaliczone zostały do 6 (żytniego słabego) i 7 (żytniego bardzo słabego) kompleksu przydatności rolniczej gruntów ornych, a także fragmentarycznie do nieużytków (wyrobiska).

3.6 Wody powierzchniowe

Teren objęty opracowaniem położony jest w zlewni rzeki Warty. Wody powierzchniowe na terenie opracowania nie występują. Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych o nazwie Kocinka (PLRW6000161816899), która ma charakter naturalny i stan dobry a osiągnięcie przez nią celów środowiskowych jest niezagrażone.

Należy zaznaczyć, iż zlewnia rzeki Warty, w tym obszar opracowania, objęta jest Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty, regulującym zasady korzystania z wód w regionie wodnym. Zawiera ono szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód, wynikające z ustalonych celów środowiskowych, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych oraz ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze regionu wodnego, niezbędne do osiągnięcia celów środowiskowych. Najistotniejsze regulacje wynikające z przytoczonego rozporządzenia dotyczą m.in. *ograniczenia możliwości bezpośredniego odprowadzania wód z odwodnień oraz ścieków opadowych i roztopowych z kanalizacji deszczowej, dopuszczając do realizacji tylko te przypadki, dla których w kontekście realizacji założonych funkcji rozpatrzono i zastosowano rozwiązania minimalizujące utratę naturalnej retencji oraz spowalniające odpływ odprowadzanych wód i przywracające w możliwym zakresie naturalny, gruntowy charakter odpływu.*

Teren objęty planem znajduje się poza granicami obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi i nie znajduje się w obrębie wskazanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej obszarów, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne. Nie występują tutaj również obszary szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z ustawą Prawo wodne.

3.7 Klimat i warunki topoklimatyczne.

Umiarkowaną strefę klimatyczną i środkowopolski region klimatyczny, w których położony jest przedmiotowy teren, charakteryzują częste i szybkie napływy i przemieszczanie się aktywnych układów barycznych, powodujących ścieranie się mas powietrza oceanicznego i kontynentalnego, w wyniku czego klimat odznacza się dużą zmiennością pogody.

Klimat obszaru opracowania (wg danych pochodzących ze stacji meteorologicznej w Częstochowie), charakteryzują następujące elementy:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,0°C,
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipiec) wynosi 17,7°C,
- średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca (styczeń) wynosi -2,4°C,
- średni czas usłonecznienia wynosi 1490 godzin rocznie, tj. średnio 4 godz. i 5 minut/dobę,
- średnia roczna liczba dni z mgłą wynosi 42,
- średnia liczba dni z przymrozkiem w okresie kwiecień - październik wynosi 10,
- opady atmosferyczne wynoszą średnio 612 mm w ciągu roku; najwyższe opady notuje się w miesiącach letnich (czerwiec - sierpień), na które przypada 40% opadu rocznego; maksimum występuje w lipcu (86 mm); najniższe opady notowane są zimą i wczesną wiosną (styczeń - marzec), tylko 15% opadu rocznego; minimum (29 mm) przypada na luty,
- liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 60-70, przeciętna grubość pokrywy śnieżnej jest niewielka,
- prawdopodobieństwo wystąpienia opadu gradu należy do najniższych w województwie – średnio raz na dwa lata,
- dominują wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i południowe, szczególnie w styczniu, kiedy wyjątkowo rzadko wieje z północy, północnego wschodu i wschodu; ogólnie w ciągu całego roku

najrzadziej wieją wiatry z północnego wschodu; udział cisz jest niski - 9%; średnia prędkość wiatru wynosi ok. 3 m/s.

Warunki topoklimatyczne na większości przedmiotowego terenu są korzystne ze względu na ukształtowanie terenu i związane z nim warunki solarne, wilgotnościowe i warunki przewietrzania. Nie występują tutaj sprzyjające warunki dla stagnacji chłodnego powietrza i tworzenia się mgieł z uwagi na ukształtowanie terenu oraz głęboki poziom zalegania wód gruntowych. Część obszaru, położona na północnym stoku wzniesienia, posiada gorsze warunki nasłonecznienia, mniej korzystne dla zabudowy mieszkaniowej.

3.8 Stan sanitarny atmosfery

Na terenie opracowania, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie jest prowadzony monitoring powietrza. Zgodnie z oceną jakości powietrza w województwie śląskim prowadzoną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, obejmującą 2018 r. teren miasta Częstochowy sklasyfikowano ze względu na ochronę zdrowia w klasie C z uwagi na przekroczenia dopuszczalnych stężeń pyłu PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu. Uzyskane wynikowe klasy C kwalifikują gminę do opracowania Programów Ochrony Powietrza dla tych zanieczyszczeń.

Dla pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i ozonu w ocenie za 2018 r. klasą wynikową jest klasa A według kryterium ochrony zdrowia. Klasa A świadczy o dobrym stanie jakości powietrza, co wskazuje na potrzebę dalszego utrzymania stężeń zanieczyszczeń w powietrzu na tym samym lub lepszym poziomie.

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	BaP	PM2.5
PL2401	Aglomeracja górnośląska	A	C	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C
PL2402	Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C
PL2403	miasto Bielsko-Biała	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C
PL2404	miasto Częstochowa	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C
PL2405	strefa śląska	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	C

Ryc. 4 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.

źródło: OCENA STANU ŚRODOWISKA w województwie śląskim w 2018 roku, Katowice 2019 r.

Na stan czystości powietrza w rejonie obszaru opracowania wpływa emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Jest to głównie niska emisja z palenisk domowych i indywidualnych źródeł ciepła, korzystających z nieekologicznych paliw oraz komunikacja.

3.9 Przyroda ożywiona i ochrona prawna jej zasobów

Świat roślin

Bogactwo przyrodnicze Częstochowy pozostaje w ścisłym związku z jego położeniem geograficznym, na styku Wyżyny Częstochowskiej i Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej. Współcześnie występowanie gatunków i siedlisk chronionych, rzadkich i zagrożonych ma charakter reliktowy. Istniejące i rozpoznane stanowiska są pozostałością wcześniejszego, szerszego zasięgu, który w wyniku antropopresji (zwłaszcza urbanizacyjnej) uległ znacznemu zmniejszeniu. Najcenniejsze walory przyrodnicze zlokalizowane są na peryferiach miasta, przy większej ich koncentracji w części wschodniej. Istotnym walorem przyrodniczym Częstochowy są murawy kserotermiczne reprezentujące klasę Festuco-Brometea (Murawa w Mirowie, Góra Kamyk, Góra Prędziszów, Góra Ossona, Skarpa w Mirowie, Brama Mirowska, Góra Kamień, Góra Sołek), jak również psammofilne: Diantho-Armerietum elongatae, Spergulo vernalis-Corynephorretum; murawy napiaskowe z klasy Nardo-Callunetea; półnaturalne łąki reprezentowane przez łąkę rajgrasową Arrhenatheretum elatioris, łąkę wyczyńcową Alopecuretum pratensis, łąkę ostrożeńiową Cirsietum rivularis i zmiennowilgotną łąkę trzęślicową Molinietum caeruleae (Łąki Błężeńskie, Młaka w Błęźnie, Łąki kopalni „Barbara” i „Franciszek”, sąsiedztwo Parku Lisinieckiego, Dolina Brzezinki, Dolina przy ulicy Wilgowej).

Dominującym typem siedlisk w rejonie obszaru objętego planem są agrocenozy z towarzyszącymi im fitocenozy roślin segetalnych, a także płaty roślinności antropogenicznej, w tym licznie występujące

zadrzewienia z licznym udziałem brzozy i sosny – gatunków ekspansywnych. Zbiorowiska roślinne na obszarze objętym planem nie należą do przyrodniczo cennych, nie stwierdzono tutaj występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk tych gatunków.

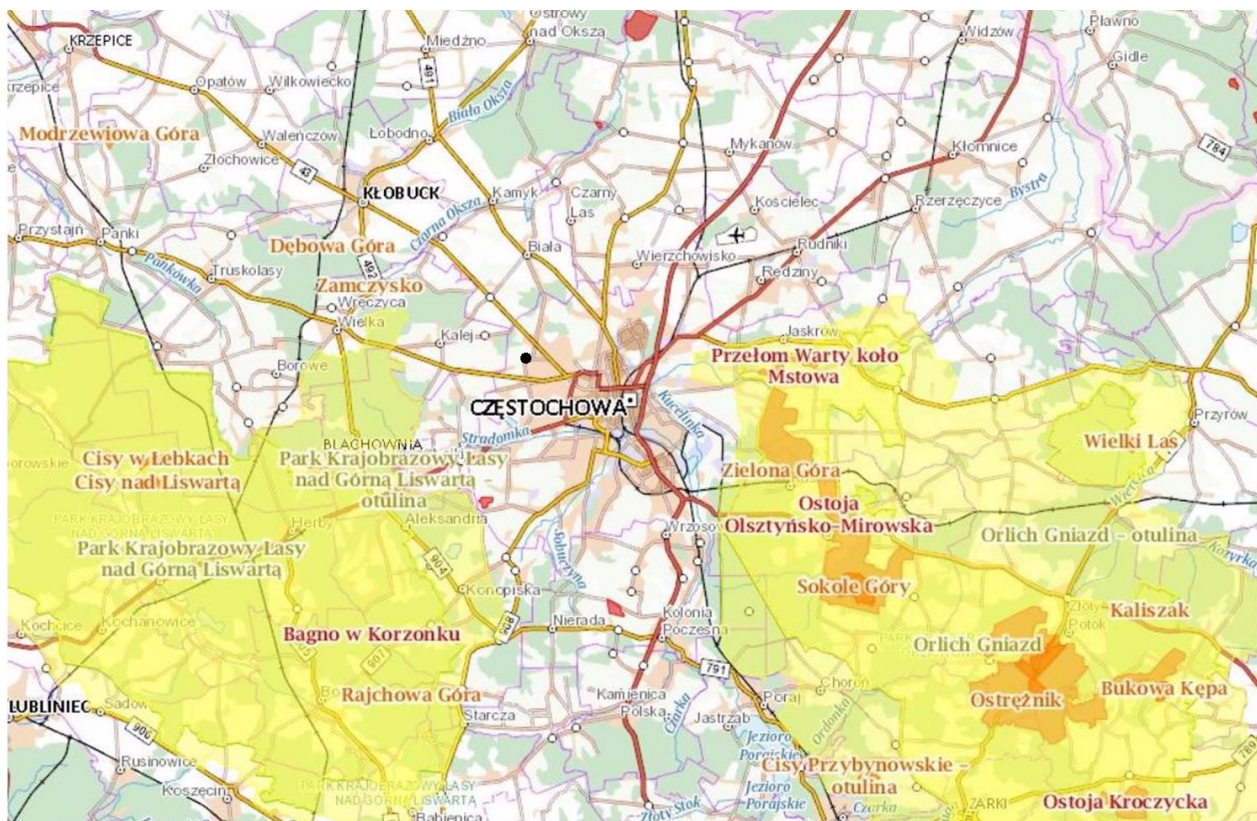
Świat zwierząt.

Fauna obszaru opracowania jest reprezentowana przez przedstawicieli należących do różnych grup systematycznych, związanych z występującymi tutaj siedliskami. Na niektórych fragmentach istniejące zadrzewienia tworzą dość gęste zagajniki. Istniejące zarośla i zadrzewienia stanowią miejsce gniazdowania i schronienia dla ptaków związanych z terenami otwartymi.

Obszar objęty planem położony jest poza najważniejszymi ostojami fauny na terenie gminy. Zlokalizowany jest również poza granicami wyznaczonych regionalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych.

Ochrona prawna zasobów przyrody

Teren opracowania położony jest poza obszarami objętymi ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, jak również poza obszarami wskazywanymi do takiej ochrony.

Ryc. 5. Położenie terenu opracowania względem obszarów objętych ochroną prawną
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl>

Najbliżej obszaru opracowania w odległości ok. 1,9 km znajduje się Pomnik Przyrody ożywionej - Aleja Brzozowa. Natomiast najbliższe obszary chronione to:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Walaszczyki w Częstochowie – w odległości ok. 7,3 km.
- Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą – ok 10,0 km;
- Park Krajobrazowy Orlich Gniazdz – ok. 10,6 km;
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa – ok. 11,4 km;

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko-Mirowska – ok. 11,9 km;

3.10 Krajobraz

Na kształt krajobrazu obszaru opracowania składają się ukształtowanie oraz pokrycie terenu w tym wytworzone na skutek działalności człowieka. Ukształtowanie terenu charakteryzuje się występującymi deniwelacjami terenu wynikającymi z jego naturalnej rzeźby, jak również z przekształceń antropogenicznych wskutek „wybierania” piasku. Liczne wyrobiska o zróżnicowanej wielkości występują w jego granicach, w północno-zachodniej części obszaru (większe) i w jego środkowej części (mniejsze). Analizowany obszar sąsiaduje także z terenami przekształconymi w wyniku powierzchniowej eksploatacji w obszarze górniczym Grabówka II i Grabówka VI.

W krajobrazie przedmiotowego terenu zabudowa nie występuje, zaznacza się natomiast obecność terenów samoczynnie zarastających. Na niektórych fragmentach istniejące zadrzewienia tworzą dość gęste zagajniki. W rejonie obszaru objętego projektem planu dominującą funkcją zabudowy jest funkcja mieszkaniowa jednorodzinna oraz pojedyncza zabudowa usługowa.

Widok obszaru opracowania z drogi powiatowej – ul. Radomskiej.

Istniejąca zabudowa po południowej stronie ul. Radomskiej

Zbiorowiska roślinne obszaru opracowania

W granicach przedmiotowego terenu na uwagę zasługuje obiekt o walorach kulturowych, którym jest budowla obronna w formie schronu obserwacyjnego (bunkru). Jest to polski schron obserwacyjny wybudowany w lipcu 1939 r. w ramach przygotowań do wojny z Niemcami. Wraz z pobliskimi dwoma schronami bojowymi (przy ulicy Radomskiej i na Cmentarzu Komunalnym), wchodzi w skład zachowanego założenia obronnego z września 1939 r. Schron położony jest na szczycie wzgórza 296,6 m n.p.m. i we wrześniu 1939 roku stanowił punkt obserwacyjny polskiej artylerii. Schron nosi liczne ślady walk z 2 września 1939 roku w postaci śladów po trafieniach pociskami różnego kalibru. Schron, obecnie położony jest na gruntach prywatnych, pozostaje pod nieformalną opieką Stowarzyszenia Historycznego Reduta Częstochowa.

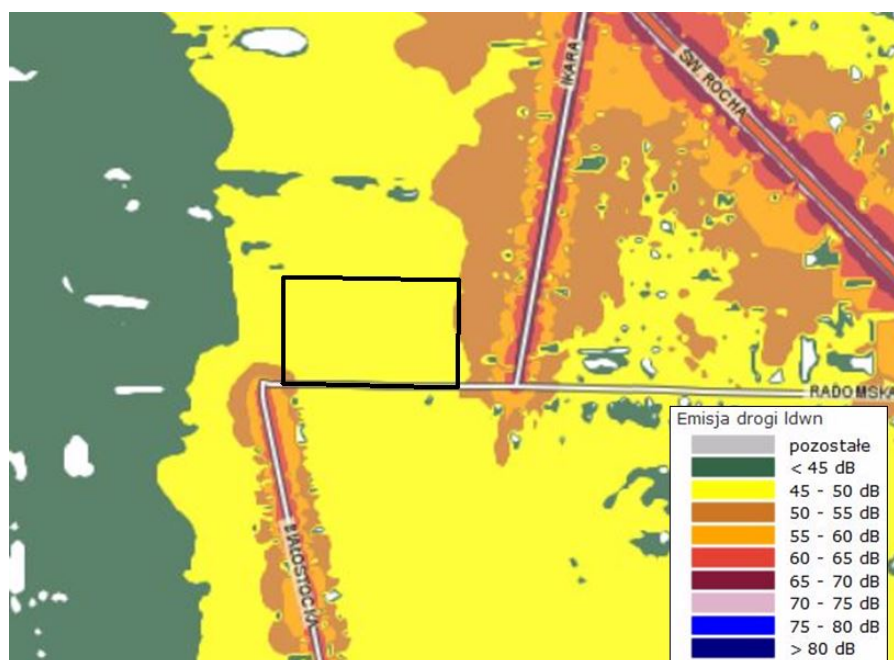

Schron obserwacyjny z 1939 r.

Nieruchomości objęte opracowaniem w ogólnym odbiorze charakteryzuje się przeciętnymi walorami krajobrazowymi.

3.11 Klimat akustyczny i emisja niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Obszar opracowania położony jest przy drodze powiatowej – ul. Radomskiej, stanowiącej dojazd do Cmentarza Komunalnego, wobec czego znajduje się w zasięgu oddziaływania akustycznego tej drogi. Czynnikiem wpływającym na poziom hałasu komunikacyjnego są: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych, prędkość strumienia pojazdów, rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu oraz położenie drogi, a także charakter jej obudowy. W analizowanym przypadku nie dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych wartości hałasu.

Ryc. 6. Położenie obszaru opracowania na mapie akustycznej miasta Częstochowy
Źródło: <http://e.czestochowa.pl/portal-mapy-akustycznej>

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ono ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego. W obrębie przedmiotowego terenu ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują źródła emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego tj. linie elektroenergetyczne wysokich napięć, stacje energetyczne czy też obiekty radiokomunikacyjne i stacje nadawcze.

4. Ocena tendencji zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Niezależnie od przyjęcia niniejszego planu mogą następować zmiany w zagospodarowaniu terenów, wynikające z realizacji obowiązującego dla tego terenu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W obowiązującym miejscowym planie, uchwalonym w 2012 r. przeznaczeniem obszaru opracowania są:

- Z,US – tereny zieleni, sportu i rekreacji,
- PU – tereny produkcyjno – usługowe (*obejmuje wąski pas terenu /część działki ewid./ położony przy północnej granicy obszaru opracowania*)

Analiza aktualnego zagospodarowania przestrzennego tego terenu i jego przeznaczenia ustalonego w obowiązującym planie miejscowym nie wskazuje na możliwość wystąpienia istotnych zmian środowiska w razie nierealizowania projektowanej zmiany planu miejscowego. Względem obowiązującego stanu planistycznego (2012 r.) modyfikacji ulega przeznaczenie terenu, w części odnoszącej się do terenów MU. Zmiana ta ma na celu umożliwienie rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej na zwartym obszarze, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Zmiany środowiska na tym terenie należy rozpatrywać w szerszym kontekście w powiązaniu z oddziaływaniami zewnętrznymi związanymi z funkcjonowaniem większego obszaru, które kształtują jakość poszczególnych komponentów środowiska na terenie opracowania.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza obrębem obszarów podlegających ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Nie ulega wątpliwości, że ustalenia planu będą mieć wpływ na przyszłe zagospodarowanie terenów, a tym samym na stan i funkcjonowanie środowiska, a zwłaszcza na takie jego komponenty jak: krajobraz, świat roślin i zwierząt, gleby, wody a także na zdrowie człowieka.

Do najistotniejszych problemów środowiska z punktu widzenia projektowanego dokumentu, mających wpływ nie tylko na ochronę obszarów cennych przyrodniczo, ale również na obszar w szerszym kontekście, należy przede wszystkim ograniczenie zagrożeń antropogenicznych:

- ochrona zasobów wodnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych w tym zapewnienie korzystnych warunków ich odtwarzania,
 - ochrona przed zanieczyszczeniami powietrza
- jak również minimalizacja negatywnego oddziaływania na fizjonomię krajobrazu oraz eliminacja możliwości powstania konfliktów przestrzennych na styku różnych funkcji: mieszkaniowej i usługowej a także mieszkaniowo-usługowej i eksploatacji powierzchniowej.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Do dokumentów rangi międzynarodowej – wspólnotowej – formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu mpzp zaliczyć można m.in. Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE) – nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach. Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia m.in. strategiczny dokument jakim jest Strategia Rozwoju Kraju 2020. Jest to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do roku 2020, kluczowy dla określenia działań rozwojowych na terenie kraju. Z punktu widzenia niniejszego opracowania wspomnieć można przede wszystkim o celach wskazujących na konieczność zapewnienia ładu przestrzennego oraz bezpieczeństwa energetycznego i środowiska. W zakresie zapewnienia ładu przestrzennego (obszar strategiczny „sprawne i efektywne państwo” Strategia wskazuje na konieczność zwiększenia stopnia pokrycia planami zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności terenów rozwojowych. Wśród najważniejszych wyzwań wskazuje jednocześnie na zapewnienie właściwego gospodarowania wodami jako elementu różnorodności biologicznej oraz podstawy rozwoju regionalnego i gospodarczego. W zakresie obszaru strategicznego „konkurencyjna gospodarka” oraz wyznaczonego w nim celu „bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” wskazano natomiast następujące kierunki interwencji publicznej, w tym m.in. racjonalne gospodarowanie zasobami, poprawę stanu środowiska oraz adaptację do zmian klimatu. W zakresie celu strategicznego „poprawa stanu środowiska” Strategia wskazuje na konieczność m.in.:

- poprawy jakości powietrza – m.in. poprzez długoterminowe działania na rzecz ograniczenia emisji pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza
- ochrony wód podziemnych i powierzchniowych – ograniczanie zanieczyszczeń ze źródeł punktowych i obszarowych, porządkowanie systemu gospodarki ściekowej, upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych, podejmowanie działań w zakresie ochrony unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką

- budowy efektywnego systemu gospodarki odpadami, w tym zwłaszcza komunalnymi i niebezpiecznymi,
- promocji zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej
- prowadzenia polityki chroniącej przed hałasem, w tym ograniczenie oddziaływania źródeł hałasu,
- określenia metod eliminowania konfliktów przyrodniczo-przestrzennych i barier dla zrównoważonego rozwoju oraz minimalizowanie negatywnych skutków ewentualnych kolizji (szczególnie między programami rozwojowymi a obszarami chronionymi).

Na szczeblu regionalnym zasadniczymi opracowaniami strategicznymi są Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa śląskiego "2020+" z 29 sierpnia 2016 r., oraz Strategia rozwoju województwa śląskiego "ŚLĄSKIE 2020+",

Wynikają z nich następujące cele środowiskowe, które są zbieżne z celami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym tj.:

- dostosowanie intensywności użytkowania terenu do predyspozycji, odporności i pojemności środowiska,
- ochrona zasobów wodnych,
- poprawa jakości powietrza, spełnienie zwiększanych wymagań norm, całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową,
- ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych przed dysharmonijnymi obiektami wysokościowymi i wielko kubaturowymi,
- utworzenie programu działań w zakresie dostosowania hałasu do poziomu dopuszczalnego,
- harmonijny rozwój przestrzenny i gospodarczy. Likwidacja form zagospodarowania konfliktowych z otaczającymi zasobami przestrzeni.

Uwzględnienie powyższych celów w analizowanym projekcie planu znajduje odzwierciedlenie poprzez: ustalenie wskaźników zagospodarowania terenu służących uzyskaniu racjonalnych proporcji pomiędzy obszarem zabudowy a powierzchnią biologicznie czynną, wprowadzone nakazy i zakazy w zakresie ochrony przed zanieczyszczeniem wód oraz gruntu. Ustalenie odpowiednich warunków zaopatrzenia w energię cieplną, z uwzględnieniem przepisów z zakresu ochrony środowiska. W zakresie ochrony przed hałasem powzięto szereg rozwiązań, tj. ustalenie linii zabudowy, odpowiednie wydzielanie terenów i ograniczenia w sposobie ich wykorzystania, które wtórnie chronią środowisko akustyczne.

Reasumując należy podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których pełna i docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych – przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów obowiązującego prawa.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów do projektu mpzp zostały one uwzględnione w analizowanym dokumencie w sposób właściwy.

7. Przewidywane oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko

Z wystąpieniem znaczących oddziaływań na środowiska mamy do czynienia jeśli dotyczą zasadniczych zmian czy przekroczeń określonych prawem parametrów i standardów jakości środowiska, naruszenia trwałości zasobów i ciągłości funkcji ekologicznych na dużą skalę, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych barier dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralności. W przypadku realizacji analizowanego dokumentu nie przewiduje się możliwości powstania tego rodzaju oddziaływań. Przewidywane skutki oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu przedstawiono poniżej:

7.1 Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

Projekt planu dotyczy obszaru mającego obecnie charakter otwarty, położonego w sąsiedztwie zabudowań mieszkalnych i usługowych, zlokalizowanych przy ul. Ikara i po południowej stronie ulicy Radomskiej.

Wprowadzenie zabudowy na tereny dotychczas niezabudowane wpływać będzie na kształtowanie tutejszej szaty roślinnej. Oddziaływania, których bezpośrednią przyczyną będzie realizacja obiektów kubaturowych, związane będą przede wszystkim z usunięciem istniejącej zieleni na terenach przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację budynków i dróg oraz zniszczeniem roślinności na terenach wykorzystywanych na etapie realizacji inwestycji (zapewnienie dojazdu sprzętu budowlanego do terenu budowy i składowanie materiałów w rejonie powstających budynków itd.). Długoterminowe oddziaływania związane będą natomiast z trwałym ograniczeniem powierzchni dostępnych dla roślinności oraz usunięciem roślinności wysokiej (kolidującej z projektowanymi inwestycjami budowlanymi). W przypadku terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy, niezbędne było zatem wprowadzenie zapisów mających na celu uniemożliwienie całkowitego uszczelnienia powierzchni i wyeliminowania miejsc potencjalnie dostępnych dla roślinności. W tym celu, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę, określono maksymalną powierzchnię oraz ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działki budowlanej. Z uwagi na charakter projektowanej zabudowy zaproponowany minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi dla MU - 30%, dla Z,US - 65%. Zachowanie fragmentów powierzchni biologicznie czynnej nie pozwoli na rekompensatę strat poniesionych w wyniku lokalizacji zabudowy oraz nie zapewni możliwości wytworzenia wartościowych z ekologicznego punktu widzenia zbiorowisk, jednakże ograniczy ryzyko trwałego wyeliminowania wszystkich elementów szaty roślinnej na tym terenie. Wskazanie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwość realizacji zieleni izolacyjnej, przyczyni się najprawdopodobniej do wytworzenia niewielkich enklaw zieleni ozdobnej, nasadzonej w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanych obiektów.

Podobnie jak w przypadku szaty roślinnej, realizacja znacznej części zapisów projektu planu wpływać będzie w pewnym stopniu na kształtowanie różnorodności lokalnej fauny. Niemniej, ze względu na charakter występujących tu dotychczas siedlisk, jak również znaczny stopień odporności występujących tu zwierząt na niekorzystne czynniki środowiskowe (gatunki związane z terenami antropogenicznie przekształconymi), przewiduje się, iż oddziaływania te nie będą miały znaczącego wpływu na kształtowanie ich różnorodności. Niekorzystne oddziaływania na występujące tu zwierzęta pojawią się przede wszystkim w efekcie prowadzenia prac przy realizacji przewidzianych w planie inwestycji budowlanych. Konsekwencją prowadzonych inwestycji będzie zatem zniszczenie siedlisk mniejszych gatunków zwierząt, a także ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej. Oddziaływania te będą miały bardziej intensywny charakter w przypadku niezagospodarowanych dotąd terenów, porośniętych roślinnością. Prognozuje się, iż trwałe uszczelnienie powierzchni porośniętych zielenią niską, może doprowadzić do zmniejszenia liczby miejsc występowania pospolitych gatunków ptaków i owadów, związanych z terenami antropogenicznie przekształconymi. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych trwale przekształcone zostaną siedliska faunistyczne (ograniczona zostanie ich powierzchnia).

Prowadzenie robót budowlanych na terenach wskazanych pod lokalizację zabudowy, związane będzie równocześnie ze wzrostem poziomu hałasu, generowanego na skutek pracy maszyn budowlanych i okresowego zintensyfikowania transportu materiałów budowlanych za pomocą ciężkich pojazdów. Działania te przyczyniać się mogą do czasowego i lokalnego płoszenia występujących tu zwierząt, należy natomiast podkreślić, iż szczególna intensywność tych zjawisk ograniczona będzie do etapu realizacji poszczególnych inwestycji.

W projekcie planu dla poszczególnych terenów określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działki budowlanej oraz wprowadzono możliwość realizacji zieleni izolacyjnej. Działania te z pewnością nie pozwolą na wytworzenie takich enklaw zieleni, które zapewniłyby minimalne warunki siedliskowe dla większości gatunków zwierząt, jednakże uniemożliwią całkowite wyeliminowanie powierzchni potencjalnie dostępnych dla najmniejszych i najbardziej odpornych na przekształcenia przedstawicieli lokalnej fauny (miejsca czasowego występowania pospolitych gatunków ptaków oraz owadów). Różnorodność występujących tu zwierząt najprawdopodobniej nie będzie duża z uwagi na sąsiedztwo terenów zabudowanych, co pozwala przypuszczać, iż na terenach tych pojawiać się będą zwierzęta występujące pospolicie na terenach o tego rodzaju sposobie zagospodarowania i użytkowania. Należy zauważyć, iż różnorodność biologiczna analizowanego obszaru jest stosunkowo niewielka w odniesieniu do występujących na terenie gminy cennych siedlisk o charakterze naturalnym.

Działania inwestycyjne związane z realizacją analizowanego projektu planu nie powinny zagrażać cennym przyrodniczo terenom Natura 2000, ze względu na dzielącą je odległość. Projektowane przeznaczenie terenu w analizowanym dokumencie nie daje podstaw do obaw, aby znaczące

oddziaływania na środowisko spowodowane w wyniku jego realizacji mogły mieć wpływ na cele i przedmiot ochrony wyznaczonych w rejonie opracowania obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody, a także na ich integralność. Przewiduje się, że postanowienia analizowanego projektu planu nie będą mieć znacząco negatywnego wpływu na przyrodę obszaru w szerszym kontekście, w tym na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w opracowaniu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa” (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower a. (red.) 2007, CDPGŚ), z uwagi na znaczne oddalenie obszaru od ich wyznaczonego przebiegu.

Ocenia się, że oddziaływanie skutków ustaleń planu miejscowego na bioróżnorodność, rośliny i zwierzęta będzie oddziaływaniem negatywnym, długotrwałym i pośrednim, lecz o lokalnym zasięgu.

7.2 Oddziaływanie na ludzi

Prognozuje się, że realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp nie będzie skutkować pojawieniem się czynników wpływających w sposób istotny na pogorszenie warunków życia mieszkańców analizowanego obszaru. Realizacja inwestycji (dopuszczonych zgodnie z brzmieniem zapisów projektu mpzp) może stanowić przyczynę wystąpienia okresowych, niekorzystnych uciążliwości dla mieszkańców sąsiednich terenów, wykorzystywanych dla funkcji mieszkalnej. Niekorzystne oddziaływania na etapie realizacji związane będą m.in. z czasowym i lokalnym wzrostem zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego) a także zwiększeniem natężenia ruchu ciężkich pojazdów. Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg ograniczał się będzie do terenu realizacji inwestycji oraz jego najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Z uwagi na projektowany charakter inwestycji dopuszczonych zgodnie z ustaleniami projektu mpzp i sposób użytkowania terenów sąsiednich, istotnym jest ograniczenie, negatywnych oddziaływań na mieszkańców terenu objętego planem ze względu na sąsiedztwo prowadzonej eksploatacji w obszarze górniczym Grabówka VI. W tym celu w projekcie planu ograniczono zasięg zabudowy wzdłuż północnej granicy planu tworząc dodatkowy bufor bezpieczeństwa.

Pewne uciążliwości dla mieszkańców sąsiednich terenów wynikać mogą z pojawienia się potrzeby obsługi komunikacyjnej nowo powstałych terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Wskutek powyższych działań dojdzie do zwiększenia natężenia ruchu pojazdów na istniejących ciągach komunikacyjnych.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców terenów sąsiednich, jak również użytkowników oraz mieszkańców analizowanego obszaru niezbędne było wprowadzenie ustaleń pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym do analizowanego projektu mpzp wprowadzono zatem zapisy dotyczące między innymi:

- ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego;
- ochrony przed zanieczyszczeniem wód i ziemi.

Ponadto ustalenia projektu planu zakazują lokalizacji instalacji związanych ze stosowaniem technologii powodujących zanieczyszczenie (emisję, które mogą być szkodliwe dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska), w szczególności charakteryzujących się wysokim poziomem hałasu i wibracji lub powodujących zanieczyszczenie powietrza. Oddziaływanie związane z działalnością usługową nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego ma prawo prowadzący działalność. Dla terenów użytkowanych jako: zabudowa mieszkaniowa, zabudowa mieszkaniowo-usługowa oraz dla budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu ustalone w przepisach z zakresu Prawa ochrony środowiska.

7.3 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na brak wód powierzchniowych w granicach obszaru objętego projektem mpzp, nie przewiduje się wystąpienia bezpośrednich negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe, wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp. Zasadniczo nie przewiduje się również wystąpienia

znacząco niekorzystnych oddziaływań na wody powierzchniowe zlokalizowane poza granicami obszaru mpzp, wynikających ze zmiany lokalnych warunków gruntowo-wodnych, czy też drastycznej zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w zasięgu zlewni wód powierzchniowych.

Generalnie, realizacja nowej zabudowy w obrębie powierzchni dotąd niezabudowanych (i wolnych od trwałego uszczelnienia) oraz realizacja zapisów mpzp w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej, może stanowić przyczynę pojawienia się negatywnych oddziaływań w odniesieniu do lokalnych zasobów wód podziemnych. Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania ww. zabudowy, jak również budowy, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Powiększanie powierzchni zabudowanych związane jest zasadniczo ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków. Skutkiem podejmowania tego rodzaju działań jest także lokalne ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych oraz zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek niewłaściwego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż możliwość wystąpienia tego rodzaju oddziaływań jest w przypadku analizowanego obszaru stosunkowo niewielka ze względu na ustalone w projekcie planu wymagania. Ocenia się zatem, iż ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych na skutek niewłaściwego sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej jest w przypadku analizowanego obszaru znikome. Dla zapewnienia możliwości właściwego gospodarowania wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami (w tym również zanieczyszczonymi wodami opadowymi i roztopowymi), do projektu planu wprowadzono szereg zapisów, ustalając m.in. nakaz utwardzenia lub uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem oraz postępowania ze ściekami w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń do wód i do ziemi, stosownie do przepisów z zakresu ustawy Prawo wodne oraz przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Dla ograniczenia skali niekorzystnych oddziaływań, w obrębie terenów MU i Z,US, na kształtowanie lokalnych zasobów wód podziemnych niezwykle istotne było wyeliminowanie możliwości trwałego uszczelnienia wszystkich terenów na skutek realizacji projektowanej zabudowy oraz towarzyszących jej elementów zagospodarowania. W tym celu do projektu mpzp wprowadzono ustalenia określające w sposób szczegółowy maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, jak również minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać utrzymany w jej granicach. Wyznaczenie wolnych od uszczelnienia powierzchni biologicznie czynnych, pozwoli na utrzymanie niewielkich powierzchniowo terenów, w obrębie których możliwe będzie utrzymanie procesów infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu.

Ograniczeniu możliwości wystąpienia szczególnie niekorzystnych zmian w zakresie zasobności lokalnych zasobów wód podziemnych służyć będzie także respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp zapisów, dotyczących sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Ustalenia projektu planu przewidują ograniczanie w maksymalny sposób wielkości powierzchni utwardzonych, realizację w maksymalnym zakresie powierzchni utwardzonych jako przepuszczalnych. Zawierają nakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w szczególności poprzez zagospodarowanie wód w granicach terenów zieleni, z zastosowaniem roślinności sprzyjającej retencji wód. Ponadto dopuszczają stosowanie urządzeń chłonnych lub retencyjnych, w tym: dołów, rowów, zbiorników lub studni chłonnych a także zbiorników wodnych retencyjnych. Realizacja kanalizacji deszczowej została dopuszczona ustaleniami projektu planu tylko w przypadkach uzasadnionych technicznie. Rozwiązania powyższe mają za zadanie ograniczenie nadmiernego odpływu wód opadowych z terenu opracowania, respektując ustalenia Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty.

Pośredni, korzystny wpływ na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na wody podziemne, jakie mogą wystąpić w konsekwencji realizacji projektowanych inwestycji, będzie miała realizacja ustaleń odnoszących się do możliwości kształtowania na obszarze znajdującym się w granicach projektu planu, zieleni o charakterze izolacyjnym czy zieleni urządzonej. Sprzyjać to będzie utrzymaniu niewielkich powierzchni poprawiających zdolności retencyjne tego terenu.

Reasumując należy stwierdzić, że charakter oraz zakres przyjętych rozwiązań pozwala założyć, że realizacja nowych inwestycji na obszarze projektu planu nie spowoduje wystąpienia negatywnych

oddziaływać w odniesieniu do wód w obrębie całej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych oraz Jednolitej Części Wód Podziemnych.

7.4 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie przyczyną pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia się jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze.

Niemniej, realizacja nowych obiektów kubaturowych przyczynia się do wzrostu ilości punktowych źródeł emisji. Ustalenia projektu planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło wskazują zasadę wykorzystania do ogrzewania obiektów ciepła sieciowego, energii ze źródeł odnawialnych, dobór innych rozwiązań technicznych mających na celu unikanie lub ograniczanie emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza oraz dopuszczenie ogrzewania budynków w oparciu o indywidualne rozwiązania przy stosowaniu proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

Realizacja nowej zabudowy o funkcji mieszkaniowej i usługowej może być związana ze wzrostem emisji nieorganizowanej. Przewiduje się, że emisja generowana w obrębie możliwych do zrealizowania parkingów, a także emisja związana z przejazdem i ruchem pojazdów nie będzie stanowiła zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących norm w zakresie ilości zanieczyszczeń (tj. pył, SO₂, NO₂, CO, węglowodory alifatyczne i aromatyczne), emitowanych z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych. Nie przewiduje się powstania przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń, wynikającego przede wszystkim z ruchu pojazdów korzystających i obsługujących nowe zagospodarowanie analizowanego terenu.

Niekorzystne i krótkotrwałe oddziaływania o zasięgu lokalnym wystąpią natomiast na etapie realizacji ustaleń projektu mpzp w zakresie lokalizacji projektowanej zabudowy (w mniejszym stopniu w przypadku realizacji, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej). Prowadzenie prac budowlanych w obrębie terenów przeznaczonych pod lokalizację nowych elementów zagospodarowania związane będzie z emisją zanieczyszczeń pyłowych, powstających w wyniku procesów obróbki materiałów budowlanych, wykonywania wykopów czy też unoszenia cząstek pyłowych w trakcie transportu. Towarzyszyć im będzie także emisja zanieczyszczeń gazowych, generowanych na skutek pracy silników maszyn budowlanych oraz silników spalinowych pojazdów wykorzystywanych na potrzeby dostarczenia materiałów budowlanych. Przewiduje się jednak, że ze względu na skalę, zasięg oraz ograniczony czas prowadzenia robót budowlanych, emisja ta nie będzie miała wpływu na długofalowe kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie

W sposób pośredni i pozytywny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego wpływać będzie realizacja ustaleń projektu mpzp w zakresie możliwości lokalizowania terenów zieleni, urządzonej i izolacyjnej. Realizacja zieleni w obrębie obszaru planu należy rozpatrywać jako działanie korzystne w kontekście kształtowania lokalnych warunków aerosanitarnych, gdyż obecność zieleni zwłaszcza wysokiej sprzyja zmniejszeniu udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa korzystnie na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych. W mniejszym stopniu oddziaływania te wystąpią na skutek realizacji zapisów ustalających zachowanie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie z pojawieniem się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, jednakże przewiduje się, że nie ich funkcjonowanie nie będzie stanowiło w przyszłości zagrożenia dla dotrzymania standardów jakości powietrza atmosferycznego poza granicami terenów, dla których inwestor posiada tytuł prawny.

7.5 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Występowanie zjawisk wpływających na kształtowanie powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych związane jest z realizacją większości inwestycji budowlanych, drogowych, jak i infrastrukturalnych. W przypadku analizowanego projektu mpzp, realizacja nowych inwestycji w granicach terenów MU i Z,US – przewidzianych zgodnie z ustaleniami projektu planu – związana będzie z wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię i warunki gruntowe, które związane będą przede wszystkim z realizacją nowej zabudowy w obrębie niezabudowanych dotąd działek budowlanych oraz realizacją zapisów mpzp w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji sieci

infrastruktury technicznej. W przypadku realizacji nowych budynków, oddziaływania te związane będą z koniecznością dokonania wykopów (fundamentowanie), przemieszczenia mas ziemnych, trwałego uszczelnienia powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie budynków oraz uszczelnienia części powierzchni na obszarze działki budowlanej, związanego z realizacją pozostałych (dopuszczonych ustaleniami planu) elementów zagospodarowania. Realizacja nowej zabudowy związana będzie także z wprowadzeniem elementów konstrukcyjnych budynków i innych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, mogących wpływać na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (m.in. jego przepuszczalności oraz właściwości plastycznych). Do najbardziej niekorzystnych zjawisk należy natomiast zaliczyć trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby w obrębie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie projektowanych budynków (a dotąd niezabudowanych).

Lokalne zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpić mogą również w przypadku przeprowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Prowadzenie tego rodzaju inwestycji skutkować może powstaniem lokalnych przekształceń powierzchni ziemi i warunków gruntowych, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu nowych, trwałych elementów, powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, związane z umieszczeniem elementów ograniczających przepuszczalność czy też naruszających dotychczasową strukturę gruntu.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, do projektu planu wprowadzono zapisy ustalające maksymalną powierzchnię zabudowy, minimalne powierzchnie biologicznie czynne, a także wskazujące na wymóg uwzględniania przebiegu nieprzekraczalnych linii zabudowy.

Obszar opracowania znajduje się w rejonie występowania wyrobisk (deformacji terenu) powstałych w wyniku powierzchniowej eksploatacji piasków. Również na obszarze planu, zwłaszcza w jego północno-zachodniej części znajdują się „dzikie” wyrobiska obecnie porośnięte roślinnością. Ponadto północna granica opracowania bezpośrednio przylega do terenu, na którym prowadzona jest eksploatacja powierzchniowa kruszywa naturalnego – piasków, w obszarze górniczym Grabówka VI. W obrębie przedmiotowego terenu znajduje się udokumentowane złożę mieszanek żwirowo – piaskowych – Grabówka-Ikara (Pole II). Ustalenia projektu planu zabezpieczają możliwość jego przeznaczenia w przyszłości na wydobycie kopalin zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wymogami prawnymi

Postępowanie z odpadami regulują przepisy ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, których przestrzeganie zapewni minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko gruntowo – wodne. Ustalenia projektu mpzp zapewniają możliwość prowadzenia gospodarki odpadami w prawidłowy sposób, m.in. poprzez określenie dostępu do działek budowlanych, określenie parametrów zabudowy w sposób zapewniający możliwość wyznaczenia na każdej działce budowlanej urzędowego miejsca do czasowego magazynowania (przechowywania lub gromadzenia) odpadów. Prowadzenie gospodarki odpadowej we właściwy sposób pozwoli na ograniczenie możliwości zanieczyszczenia podłoża gruntowego, w tym również zasobów wód podziemnych, substancjami niebezpiecznymi, przedostającymi się do gruntu na skutek niewłaściwego składowania odpadów.

Reasumując, należy stwierdzić iż negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe dotyczyć będzie terenów przeznaczonych pod lokalizację obiektów kubaturowych, jednakże przestrzeganie ustaleń wprowadzających ograniczenia w zakresie powierzchni i charakteru projektowanych inwestycji budowlanych oraz wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli ograniczyć skalę tego zjawiska.

7.6 Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu wpłynie na zmiany w krajobrazie analizowanego terenu. Na jego zmianę największy wpływ będzie miało wprowadzenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej w miejsce obecnie znajdującego się tam terenu zadrzewionego, aczkolwiek w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. Jej rodzaj oraz forma architektoniczna będą miały istotny wpływ na ocenę zmian w krajobrazie tego obszaru, przy czym ocena ta zawsze będzie subiektywna.

Wprowadzenie do przestrzeni nowych kubaturowych obiektów budowlanych jako elementów widocznych w krajobrazie istotnie wpłynie na krajobraz przedmiotowego terenu, jednak z uwagi na jego położenie poza obszarami o wysokich walorach krajobrazowych zmiany te nie będą miały charakteru znaczącego.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych i elementów sieci infrastruktury technicznej, wystąpią oddziaływania o niekorzystnym wpływie na kształtowanie krajobrazu. Z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą one jednak wpływały w sposób trwały na tutejszy krajobraz.

W kontekście kształtowania lokalnych walorów krajobrazowych korzystnie oceniać należy zapisy projektu mpzp stwarzające możliwość lokalizacji na obszarze opracowania zieleni oraz zastosowanie na elewacjach zewnętrznych budynków barw pastelowych, złamanych lub bladych, o niskiej intensywności zabarwienia z dopuszczeniem materiałów w kolorach dla nich naturalnych takich jak: kamień, cegła klinkierowa, beton, szkła, w tym szkła barwionego.

Choć pojawianie się nowego obszaru zabudowy spowoduje zauważalne zmiany w lokalnym krajobrazie, to jednak nie będą one miały znaczącego charakteru. Sytuacja ta wynika z faktu, iż nowe zagospodarowanie nawiązywać będzie charakterem oraz parametrami do zabudowy istniejącej na terenach rejonu opracowania.

7.7 Oddziaływanie na klimat

Niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych pojawiają się zazwyczaj na skutek diametralnych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów. Wśród najważniejszych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnego klimatu, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, czy też umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania.

Lokalizacja obiektów kubaturowych powoduje pewne modyfikacje w warunkach mikroklimatu. Realizacja nowych budynków, a wraz z nimi powiększenie powierzchni uszczelnionych, powoduje pogorszenie przewietrzania terenów (budynek stanowi barierę dla mas powietrza), modyfikację warunków cieplnych (powierzchnie uszczelnione akumulują energię cieplną, zarówno energię słoneczną, jak i energię pochodzącą z procesów spalania surowców), modyfikację warunków wilgotnościowych (wzrost zanieczyszczenia powietrza powoduje spadek wilgotności względnej powietrza).

Dla ograniczenia możliwości wystąpienia znaczących oddziaływań w zakresie pogorszenia lokalnych warunków mikroklimatycznych, do projektu planu wprowadzono zapisy odnoszące się do parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania poszczególnych terenów. Wśród najważniejszych z nich – w kontekście zapewnienia możliwości przewietrzania oraz kształtowania lokalnego mikroklimatu – wskazać należy określenie maksymalnej powierzchni zabudowy, wskazanie przebiegu maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz określenie maksymalnej wysokości zabudowy. Korzystny wpływ na kształtowanie mikroklimatu będzie miał, przewidziany projektem planu, udział powierzchni biologicznie czynnej oraz zastosowanie rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód w obrębie nieruchomości.

W przypadku projektowanych funkcji terenu emisja gazów cieplarnianych będzie wynikać w głównej mierze ze spalania paliw w celach grzewczych. Do ograniczenia emisji dwutlenku węgla przyczyni się wykorzystanie do ogrzewania obiektów energii ze źródeł odnawialnych albo dobór innych rozwiązań technicznych mających na celu unikanie lub ograniczanie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza.

Należy wspomnieć, iż poza korzystnym wpływem na kształtowanie właściwości mikroklimatu (zmniejszenie stopnia nasłonecznienia, zwiększenie wilgotności powietrza), udział zieleni wpływa korzystnie na zmniejszanie stężeń zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂) oraz ogranicza rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

7.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W obrębie przedmiotowego terenu znajduje się udokumentowane złoż mieszanek żwirowo – piaskowych – Grabówka-Ikara (Pole II). Ustalenia projektu planu uwzględniają możliwość jego przeznaczenia w przyszłości na wydobycie kopalin, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wymogami art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Ustalenia dla terenu Z,US obejmują ochronę złoża oraz

zabezpieczają dostęp do jego zasobów.

Ponadto w obrębie terenu objętego analizą zasobem naturalnym są wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 325. Realizacja ustaleń planu nie wpłynie znacząco na warunki zasilania zbiornika, ani nie ograniczy dostępu do jego zasobów.

7.9 Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

W obszarze objętym planem obiektami o wartościach zabytkowych i kulturowych są: schron bojowy oraz stanowisko archeologiczne (nr 125 w obszarze nr AZP 86-48/34), które obejmuje schron bojowy wraz z okopami. Powyższe obiekty zostały włączone do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków w 2018 r. Ustalenia projektu planu obejmują ochroną ww. obiekty poprzez nakaz zachowania istniejącej budowli obronnej z możliwością jej wykorzystania dla funkcji zgodnych z ustaleniami planu, pod warunkiem zachowania jej struktury przestrzennej bez zmian związanych z przebudową, rozbudową i nadbudową. Natomiast zagospodarowanie terenu zlokalizowanego w obszarze stanowiska archeologicznego, wymaga uwzględnienia przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w szczególności w zakresie badań archeologicznych.

7.10 Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na dobra materialne, wynikających z realizacji ustaleń projektu planu. Realizacja projektowanych inwestycji, obejmujących lokalizację nowej zabudowy usługowej, przyczyni się do wzrostu ilości dóbr materialnych na przedmiotowym obszarze co w efekcie prowadzić będzie do wzrostu dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości.

Możliwość wystąpienia oddziaływań o negatywnym charakterze przewiduje się jedynie na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których lokalizacja została umożliwiona zgodnie z ustaleniami projektu mpzp. Ich wystąpienie związane będzie z koniecznością przeprowadzenia prac budowlanych, skutkujących niekiedy uszkodzeniem nawierzchni dróg, czy też zwiększeniem zapylenia i hałasu na terenach działek sąsiednich. Niemniej, z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą miały one znaczącego wpływu na dobra materialne zlokalizowane na analizowanym obszarze.

Ponadto ustalenia projektu planu, w celu zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami, dostępności zabudowy i zagospodarowania działek budowlanych zawierają obowiązek zapewnienia w granicach obszarów ogólnodostępnych (zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego) – dostępu osobom niepełnosprawnym i z ograniczonymi możliwościami ruchowymi, z wyposażeniem w obiekty i urządzenia takie jak pochylnie, stosowanie rozwiązań jednopoziomowych oraz odpowiednich nawierzchni ułatwiających orientację przestrzenną i poruszanie się.

7.11 Typy oddziaływań na środowisko wynikające z realizacji projektu planu

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, likwidacja istniejącej pokrywy roślinnej - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowie, zapylenie - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych i ciągów komunikacyjnych realizowanych w ramach zmiany przeznaczenia terenu 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości wytwarzanych odpadów - wzrost emisji hałasu związanego z obsługą obiektów usługowych i mieszkalnych
pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost hałasu będzie oddziaływał odstraszająco na zwierzęta 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie przestrzeni dla egzystencji flory i fauny - wraz ze wzrostem powierzchni zabudowy dalsza synantropizacja występujących

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
		zbiorowisk roślinnych - generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych - możliwe zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza (wyłącznie w przypadku nie dostosowania się do zapisów planu) - poprzez ustalenie zasad odprowadzania ścieków, postępowania z odpadami i zaopatrzenia w wodę, zabezpieczenie wód gruntowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem
wtórne	- brak znaczących oddziaływań	- lokalne zwiększenie ruchu kołowego
skumulowane	- brak znaczących oddziaływań	- zwiększony wpływ antropogeniczny na terenach biologicznie czynnych
krótkoterminowe	- hałas budowlany związany z realizacją zagospodarowania wprowadzanego w projekcie planu - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych	- możliwe zwiększenie emisji substancji gazowych ze źródeł grzewczych (przy niedostosowaniu się do zapisów planu).
długoterminowe	- brak znaczących oddziaływań	- zmiany morfologii terenu związane z powstawaniem nowego terenu zabudowy - zmiana charakteru krajobrazu - synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy - emisja hałasu komunikacyjnego obsługującego obiekty
stałe	- brak znaczących oddziaływań	- zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych - likwidacja znacznej części pokrywy glebowej - ograniczenie przestrzeni dla egzystencji flory i fauny - lokalne zmiany mikroklimatu związane z powiększeniem terenów zabudowy
chwilowe	- powstanie odpadów „budowlanych” oraz gruntu z wykopów	- zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

8. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu

Organ opracowujący projekt dokumentu, w tym przypadku - plan miejscowy, zobowiązany jest monitorować skutki wpływu na środowisko wynikające z realizacji jego postanowień. Ma to umożliwić szybkie podjęcie działań zmierzających do usunięcia negatywnych zmian w środowisku, które można zaobserwować dzięki odpowiednim narzędziom pomiarowo – kontrolnym.

W ramach państwowego monitoringu środowiska, prowadzonego przez właściwe organy inspekcji ochrony środowiska, monitorowane są niektóre komponenty środowiska. Zatem monitoring skutków realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie i ocenie poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskane w ramach państwowego monitoringu środowiska lub też w ramach innych systemów kontrolno – pomiarowych prowadzonych przez organy administracji publicznej gminy oraz podmioty gospodarcze, o ile dotyczą one obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania

przestrzennego.

W kontekście realizacji ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, istotne będzie zatem monitorowanie:

- realizacji ustaleń nakazujących utrzymanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych,
- realizacji ustaleń w zakresie zachowania określonych parametrów zabudowy,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w odniesieniu do terenów wymagających ochrony akustycznej,
- przestrzegania wymogów w zakresie ogrzewania obiektów.

9. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na położenie geograficzne obszaru opracowania nie przewiduje się oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu art. 104 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Skutki realizacji ustaleń projektu planu będą mieć charakter lokalny.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Analiza regulacji sporządzonego projektu planu miejscowego w odniesieniu do dotychczasowego stanu planistycznego pozwala stwierdzić, że projekt wprowadza możliwość sytuowania nowej zabudowy, z uwzględnieniem wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni. Zajęcie terenów biologicznie czynnych pod zainwestowanie zawsze powoduje zmiany w środowisku przyrodniczym. Najczęściej jest to wpływ niekorzystny, którego całkowite wyeliminowanie jest niemożliwe. Na etapie prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie jest możliwe precyzyjne określenie wielkości (skali) oddziaływania określonego czynnika (np. intensywności i zasięgu oddziaływania). Prognoza wskazuje przede wszystkim kierunki oddziaływania skutków ustaleń planu oraz dokonuje ich wstępnej analizy i oceny.

Podstawowym działaniem kompensacyjnym, które może wpłynąć na wyrównanie szkód wynikających z zajęcia gruntów pod inwestycje będzie prowadzenie równoległe obok realizacji inwestycji na terenach dopuszczonych do zabudowy, realizacja zalesień na innych terenach.

W celu minimalizacji niekorzystnych skutków realizacji ustaleń planu dla środowiska ograniczono powierzchnię trwałego zainwestowania poprzez ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla terenów MU – 30%, dla terenu Z,US- 65%.

Ustalenia zawarte w projekcie planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami, zawierają również szereg ustaleń minimalizujących jego negatywny wpływ na środowisko. Do najistotniejszych z nich należą:

w zakresie ochrony wód i gruntów:

- nakaz utwardzenia lub uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem oraz ujęcia i zagospodarowania ścieków, zgodnie z przepisami z zakresu Prawa wodnego oraz przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- ograniczanie w maksymalny sposób wielkości powierzchni utwardzonych,
- realizacja w maksymalnym zakresie powierzchni utwardzonych jako przepuszczalnych;
- nakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w szczególności poprzez zagospodarowanie wód w granicach terenów zieleni, z zastosowaniem roślinności sprzyjającej retencji wód; dopuszczenie stosowanie urządzeń chłonnych lub retencyjnych, w tym: dołów, rowów, zbiorników lub studni chłonnych a także zbiorników wodnych retencyjnych;

w zakresie ochrony powietrza:

- ustalenie zasady stosowania instalacji i urządzeń zapewniających eliminację lub ograniczenie wielkości substancji odprowadzanych do powietrza, do poziomów określonych w ustawie - Prawo

- ochrony środowiska wraz z przepisami wykonawczymi;
- ustalenie zasady wykorzystywania do ogrzewania obiektów energii ze źródeł odnawialnych albo dobór innych rozwiązań technicznych, uwzględniających wymogi i ograniczenia wynikające z ustawy - Prawo ochrony środowiska wraz z przepisami wykonawczymi.

Analizowany dokument obejmuje obszar o powierzchni ok. 12 ha. Możliwość rozważania różnego rodzaju sposobu jego zagospodarowania została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Częstochowy, które określa kierunek przeznaczenia terenów znajdujących się w granicach analizowanego obszaru. W związku z powyższym, ilość możliwych do wprowadzenia alternatywnych sposobów zagospodarowania przedmiotowego obszaru była stosunkowo niewielka. Rozwiązania alternatywne w tym przypadku mogą ograniczyć się do całkowitego zaniechania realizacji inwestycji i pozostawienie terenu w obecnym stanie użytkowania z możliwością jego zagospodarowania, zgodnie z obowiązującym mpzp dla funkcji terenów zieleni, sportu i rekreacji.

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie jest prognozą oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Ikara i Radomskiej, na obszarze miasta Częstochowy.

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest identyfikacja i przewidzenie możliwych wpływów na środowisko biogeofizyczne oraz na zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń planu oraz współpraca z autorem projektu planu w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń planu. Niniejsza prognoza opracowana została w celu dokonania oceny skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko, na najważniejsze jego komponenty, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu planu. Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, opracowania ekofizjograficznego oraz innych materiałów źródłowych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego na terenie miasta Częstochowy.

Zakres prognozy odpowiada wymogom wynikającym z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem planu miejscowego jest stworzenie prawnych warunków dla zagospodarowania przestrzennego obszaru w zgodności z wymogami kształtowania ładu przestrzennego i wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Częstochowy. Analizowany dokument jest zmianą ustaleń obowiązującego dla tego terenu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego *terenu położonego w Częstochowie w dzielnicy Grabówka w rejonie ulic: Św. Rocha, Ikara, Radomskiej i Goździków*, przyjętym uchwałą nr 374/XXII/2012 Rady Miasta Częstochowy z dnia 24 maja 2012 r. Obecny przeznaczeniem obszaru opracowania są:

- Z,US – tereny zieleni, sportu i rekreacji.
- PU – tereny produkcyjno – usługowe (*obejmuje wąski pas terenu położony przy północnej granicy obszaru opracowania*).

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy (Uchwała Nr 263.XX.2020 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r.) kierunkiem przeznaczenia przedmiotowego terenu są obszary zabudowy usługowej i mieszkaniowej (UMN) oraz obszary zabudowy usługowej z produkcją (UP)

W stanie istniejącym, obszar o powierzchni ok. 12 ha obejmuje grunty rolne, położone w rejonie Cmentarza Komunalnego oraz w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z niewielkim udziałem zabudowy usługowej występującej przy ulicy Ikara i po południowej stronie ulicy Radomskiej. Dominującą funkcją zabudowy rejonu opracowania jest funkcja mieszkaniowa jednorodzinna.

Dla wydzielonych terenów: zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MU), zieleni, sportu i rekreacji (Z,US) projekt mpzp wprowadza ustalenia określające w sposób jednoznaczny parametry i wskaźniki kształtowania oraz zagospodarowania terenu.

Planowane inwestycje, której realizację umożliwiają zapisy analizowanego projektu, związana będzie niewątpliwie z wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. W największej skali oddziaływania te będą dotyczyły powierzchni ziemi, warunków gruntowych, a także roślinności występującej w obrębie przeznaczonych pod zabudowę powierzchni. W odniesieniu do pozostałych elementów środowiska, niekorzystne oddziaływania wystąpią, jednakże ich skala oraz zasięg nie spowoduje znacząco negatywnych zmian w środowisku – pod warunkiem respektowania pozostałych ustaleń projektu planu oraz przestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Szczegółowy opis skali i charakteru przewidywanych oddziaływań w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, został zamieszczony w siódmej części niniejszej prognozy.

Do przedmiotowego projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja umożliwi ograniczenie w maksymalnie możliwym stopniu prognozowanych niekorzystnych oddziaływań na środowisko. Wprowadzone do projektu mpzp ustalenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody uznaje się za wystarczające. Przewiduje się, że ich realizacja pozwoli na zminimalizowanie skali negatywnych oddziaływań, związanych z realizacją nowych inwestycji budowlanych oraz zapobiegnie możliwości

wystąpienia znaczących zmian w zakresie jakości poszczególnych komponentów środowiska (na analizowanym obszarze). Warunkiem zachowania odpowiedniego stanu i prawidłowego funkcjonowania środowiska w obrębie terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z obowiązujących obecnie przepisów prawa, a także stosowanie najlepszych praktyk w ochronie środowiska. Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie mpzp pozwala także założyć, iż pełna i docelowa ich realizacja nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do celów ochrony obszarów objętych ochroną prawną występujących w rejonie opracowania.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zapisy przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poza ustaleniami wspomnianego wcześniej Studium, uwzględniają jednocześnie cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

Plan miejscowy tworzy warunki przestrzenne dla prawidłowego funkcjonowania obszaru, kształtowania przestrzeni zgodnie z jego predyspozycjami, w sposób kontrolowany i zrównoważony, w oparciu o zasadę ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Sporządzenie planu miejscowego umożliwi:

- kształtowanie przestrzeni uwzględniające: relacje pomiędzy zabudową istniejącą i planowaną do realizacji, relacje z terenami otaczającymi,
- prawidłową obsługę komunikacyjną i infrastrukturą techniczną,
- kształtowanie zabudowy w sposób racjonalnie wykorzystujący przestrzeń i w uporządkowanym układzie urbanistycznym.

Należy podkreślić, iż negatywne oddziaływanie na środowisko ustaleń analizowanego dokumentu nie wykracza w istotny sposób poza oddziaływanie lokalne, nie jest zasadniczo sprzeczne z celami ochrony przyrody. Zmiana zagospodarowania terenu opracowania wynikająca z realizacji projektu planu poprzez wprowadzenie licznych ograniczeń dotyczących m.in. możliwej powierzchni przeznaczonej do zabudowy, zasad ochrony środowiska nie powinna powodować znaczących zakłóceń w funkcjonowaniu środowiska.

12. Materiały źródłowe

W opracowaniu wykorzystano:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Częstochowie, w dzielnicy Grabówka, w rejonie ulic: Radomskiej i Ikara,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjęte uchwałą Nr 263/XX/2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2005 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy. Prezydent Miasta Częstochowy. Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o. w Katowicach. Katowice - Częstochowa, 2004 r., Aktualizacja - Miejska Pracownia Urbanistyczno – Planistyczna, Częstochowa 2015,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy, opracowanie problemowe w zakresie struktury przyrodniczej miasta ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych oraz terenów zieleni. Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o. w Katowicach. Katowice - Częstochowa, 2013-2014,
- Mapa Geologiczno – Inżynierska miasta Częstochowy w skali 1 :10 000, oprac. S. Hermański z zespołem. GEOBIOS Sp. z o.o., Częstochowa, 1997,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1996,
- Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, PIG, Warszawa 2000 (wraz z objaśnieniami),
- Mapa geologiczna – gospodarcza Polski w skali 1:50 000, PIG, Warszawa, 1997,
- Mapa glebowo–rolnicza, skala 1:5000, Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych w Łodzi,
- Kondracki J. Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa 1981 wyd. V,
- Mapa akustyczna miasta Częstochowy, EKKOM Sp z o.o. 2011 r.,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Częstochowy na lata 2013 – 2018, SGS Eko-Projekt Sp. z o.o. z siedzibą w Pszczynie,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+, Uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.,
- Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2018 r. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Katowice 2019 r.